

Ojczysty - dodaj do ulubionych / Ciekawostki językowe

Z PRZEKĄSEM O PRZEKĄSKACH

O J C Z Y S T Y – D O D A J
D O U L U B I O N Y C H

Mieliśmy w polszczyźnie rzeczownik PRZEKĄS, i to w całkiem dosłownym znaczeniu, zbliżonym do obecnej PRZEKĄSKI, a więc PRZEKĄS ‘przegryzka; przegryzanie’. (Notabene połączenie Z PRZEGRYZKĄ miało kiedyś takie samo znaczenie jak dzisiaj Z PRZEKĄSEM). PRZEKĄSIĆ, PRZEKĄSAĆ, PRZEKĄSYWAĆ i PRZEKĘSYWAĆ oznaczało zarówno ‘przegryzać coś zębami’, jak i ‘zjeść co nieco’, a także ‘dogryzać komuś; przymawiać komuś; docinać komuś’. Od tego powstał rzeczownik PRZEKĄS, który przez to, że był najczęściej używany w znaczeniu przenośnym ‘przyganieanie komuś, dogryzanie’ i w połączeniu Z PRZEKĄSEM, utrwalił się w takiej właśnie formie i znaczeniu. Dziś nie mówimy już O PRZEKĄSIE, a tylko Z PRZEKĄSEM – o przekąszaniu (nie: przekąszaniu) i o przekąskach podkradanych nocą z lodówki...